

σαν να τον πλησιάσουν. Τον είχαν πάρει για τον ίδιο τον Σατανάι..

— Και τ' όνομά του ;
— Σίμων Βάτσας...
— Τον έβρα. Ήνε άπ' τους πρώτους αδελφούς τής Γουέννης, εινε συμπατριώτης σου, Μονμορανού. Για το κατόρθμά του αυτό θα τον προσλάβω στη σωματοφυλακή μου. Νά μου τόν παρουσιάσεις, Μονμορανού, το γρηγορότερο.
— Μάλιστα, Μεγαλειότηατε..

“Όταν ο κύβλος αυτός διελύθη και ο Βασιλέως Φραγκίσκος μετέβη στη σκηνή του, ο Μπαγιότ πήρε ιδιαίτερος τόν Μονμορανού και του είπε :

— ‘Ο Σίμων Βάτσας, ο όποιος σου έσωσε την ζωήν, τον όποιον πρόκειται να παρουσιάσεις στον Βασιλέα δεν εινε ο μονογενής υιός του γέγονος μακηριού Βάτσ, του αδιαλλάκτου έχθρου τής οικογενείας Β.Αλανδρά ;
— Ναι, έτσι εινε.
— Έχει γνάθιν του συναισθησίου με την Αρτεμίδα Βιλλανδρά ;
— ‘Οχι. Κανείς δεν έγνώριζε το συναισθησιον αυτό όπως δεν γνωρίζεις κανείς και τους γέμονς μου που έγιναν, όπως ξέρεις, ότι τόνον ξεκαρτερικάς περιπτώσεις.

— Και νομίζεις πως δεν νά γίνει έχθρός σου ο Σίμων Βάτσας όταν μάθω τους γέμονς σου με την Αρτεμίδα Βιλλανδρά, άφου χωρίζεις τάς δύο οικογενείας άγρου μίσους ;
— Έχθρος μου ο Βάτσας ; Τι λέσε Ιππότα ! Έχθρός μου ο σπητή μου ! Ποτέ !..Τό μίσος αυτό δοξασε μετά τον θάνατον του Γασπάρ Βιλλανδρά. ‘Η Αρτεμις εινε γυναίκα μου και λέγεται πλέον Μονμορανού. Τό μίσος δέν ύφίσταται πλέον, Ιππότα..

‘Ο Μπαγιότ δέν ειπε τίποτε πλέον. Είχε ξεμυρώσει παιά και το στρατεύμα έτοιμάζονταν για τήν άπορασιστική μάχη που έπρόκειτο να δοθή.

Εινε γνωστή στην ιστορία ή μάχη αυτή υπό το όνομα ή μάχη του Μαρτινιάν. Οι Γάλλοι έθροιάβισσαν, χιλιάδας Έβραϊών εσφάλησαν, ποταμοί αίματος έρρεσαν μέσα σε μιιά ημέρα !..

Τό βράδυ τής ημέρας αυτής, μέσα σε μιιά στρατιωτική σκηνή, ένας νέος αικουόδο έπών καθισμένος σ' ένα κορμό δέντρον, με τό σπαθί του ακουμπισμένο στα γόνατα, μουρουορίζει παράξενα κι άκατάληπτα λόγια. Φαίνεται πολύ λυπημένος, εινε πολύ κάτωχρος, άβραστοχη άπελπισία τόν βασανίζει..

— Κατάρα !..Είμαι καταραμένος !..ψιθυρίζε ο γλαυκός εύπατρίδης. Γιατί μου τάγραψε αυτά ; Γιατί με θανατώνει με τό λόγια της ; Προσεύχομαι γοατιότη μπρός στον Έσπαρωμένο και τού ζητώ να μ' άρνηση άπ' τόν κόσμο αυτό !..» Γιατί Θεέ μου ;..Μέ μισεί τόσο !..Ναι, ναι θυμούμαι..” Όταν την ξανάδα, έπαινα από την ημέρα εκείνη, είχε χαμηλώσει τό μάτια της και δέν μου έλεγε λέξη..” Ένοχημε όλη..Φοίχη την είχε καταλάβει..”Κ' έγώ που την έλάτρευα τόσο !..

‘Ο άπελπισμένος αυτός νέος ήταν ο Σίμων Βάτσας. Καρφωσεν τό βλέμμα του που ήταν γεμάτο άγναια και τρόμο άπάνω στην άνοιχη έπιτολή που είχε στα χείρα του και διά αζε τις άκόλουθες φράσεις που ήσαν χαρακτηριστικά άπάνω σ' αυτή ή ένα τρεμουλιαρό γράψιμο :

“Μου σώσατε τή ζωή για να μου κλέψετε την τιμή, έγραψε τό γράμμα Τό παιδί πέθανε. ‘Η μήτρα θα πεθάνη κι αυτή. Νά εινε καταραμένος.”

Και όσο διάβαζε τό λόγια αυτά ο Βάτσας χλωπαε ολοένα. Τά μάτια του είχαν σουλωθεί, με τό δάκρυ δάκρυα. ‘Η καρδιά του χτυπούσε δυνατά μέσα στο στήθος του και μετά βιας κρατούσε τους λυγμούς του.

— Καταραμένος ! ψιθύριζε με φωνή που έστρεψε. “Θεέ μου ! ναι, είμαι καταραμένος και άτιμς.”

Έξαφνα το παραπέτασμα πού σκέπαζε τή είσοδο τής σκηνής άνασηρώθηκε. ‘Ο Άννας ντε Μονμορανού πρόβυλλα άπ' αυτό τό κεφάλι του και έπιθέωρης τό έσωτερικό τής σκηνής.

Μ' ας ειπε τό Βάτσα, φώναξε :

— Ανό άρως εινε τόρα που σάς άναζητώ, κόρη, και δέν κατορθώω να σάς βρω πουνθά.

‘Ο Σίμων Βάτσας, άκούγοντας τον άνασηρώθηκε κι έσπευσε άμέσως να κούρη μέσα σάν κόρφο του την έπιτολή που τό διάβασμα του προκάλεσε τόη φοίχη.

Σήκωσε τό κεφάλι του και ψιθύρισε :

— Σας ειπα, βαρώνε ;

— Ναι, άπάντησε ο Άννας. Δέν μπορώ να καταλάβω τί διάβολο κάνετε έδώ μέσα κλειομένοι σάν έρημητή, ένώ ή χαρά κι ή παιδοποίηση επικριτοούν σιό στρατόπεδο. Μήπως ειπατε πληρωμένος ;

‘Ο νέος κούνησε τό κεφάλι του και άπάντησε :

— ‘Οχι, δέν είμαι πληρωμένος.

— Κύριε έλέησον ! ειπε ο Μονμορανού άπορώνας. Γιατί λοιπόν τότε ειπατε τόσο κατηφής και σκεθραπός ; Ένας νικητής σάν και σάς πρέπει νά είναι χαρομένος.

(‘Ακολουθεί)

ΞΕΦΥΛΛΙΖΟΝΤΑΣ ΔΙΑΦΟΡΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Τι κάνει τό πολύ γράψιμο. Κάλλει στα δάκτυλα !.. ‘Ο Βολταίρος έτοιμοδέναντος. ‘Εμπρός, άρχιστε, είμαι καλά !..» Τό έργο του Παρσεβάλ, Νεκροί που ζωντανεύουν. ‘Η φλυαρία τών έρωτευμένων.

‘Ο πολυγραφότατος, άρχαιος συγγραφέας Μάικιος, από τό πολύ γράψιμο είχε πάθει πληγή στον δείκτη και στον αντίχειρα κι ο δείξιό του χεριού ! Κάτι παρόμοιο έχει πάθει και ο σύγχρονός μας συγγραφέας Κνουτ Χάμσον. Από τό πολύ γράψιμο, τά δάκτυλα του δείξιό του χεριού έχουν βγάλει... κάλλους !.

Μίαν εβδομάδα πρό του θανάτου του Βολταίρου, έπρόκειτο να παιχθή σ' ένα κεντρούΠαρισινο ένατρο ή τραγωδία του ‘Βρούτος”. ‘Ο ήθοποιός Λαριβ, ο όποιος θα ύπεδύετο στό έργο αυτό τόν ρόλο του Γ'ίτο σ' ο υ να ή πρώτη φορά, έπαιξε στό σπίτι του συγγραφέως, για να του ζητηση μερικώς άδηγίας. ‘Ο Βολταίρος ήταν κατόκοιτος.

— ‘Α, φίλε μου, ειπε στον ήθοποιό μόλις τόν ειδα. Είμαι στα τελευταία μου.. Τίποτε δέν μ' ένδιαφέρει πια στον μάταιον αυτόν κόρφο..

— ‘Αχ, τί δυστύχημα !.. ειπε τότε ο Λαριβ καταλυπημένος. Άδριο πρόκειται να παίξω τόν ‘Γίτο” και θά ήθελα να περσώ τόν ρόλο μου μπροστά σας..

Μόλις άκουσε τά λόγια αυτά ο έτοιμοθάνατος συγγραφέας, γούρλωσε τά μάτια, άνασηρώθηκε με κόπο και σησφιζόμενος σέον άγκώνα άνέκραξε :

— Τι λέτε ! Άδριο πρόκειται να παιχθή ο ‘Βρούτος” ; Και θά ύπεδύθητε οίς τόν ρόλο του ‘Γίτο” ;.. Μά τότε τά πράγματα άλλάνουν.. ‘Εμπρός !.. Άρχιστε την δοκιμή σας !.. Σας άκούω !.. Είμαι σχεδόν καλά !.. Είμαι έντελώς καλά !..

‘Ο Παρσεβάλ-Γκαρμαιζόν, παλαιός γάλλος άκαδημαϊκός και δημοσιόστατος συγγραφέας στην έποχή του είχε συγγράψει ένα μακροσκελέστατο «επίκον ποίημα» άπαρτιζόμενο από τριάντα άσματα. Φαντασθήτε ότι τό έπος αυτό τό συνέγραψε σέ διαστήματα τριάντα έτών, και ότι συνεπώς, έκαμε ένα χρόνο για να γράψη κάθε άσμα. Καθώς ήταν λοιπόν φυσικό, στό μακροχρονίον αυτό διάστημα, ο ποιητής είχε άνακατεψει στην μνήμη του τά πρόσφατα τού έργου του.

Όταν τέλους τό μακροσκελέστατον αυτό ποίημα ειδα τό φως τής δημοσιόστασης, κάποιος φίλος του ποιητή που ήτοχεν να τόν συναντηση μιιά μερα στον δρόμο τών στοματίων και λού ειπε :

— Τι έπιασες Παρσεβάλ ; Ένώ στό δεύτερο άσμα του έργου σου φωνάζεις τόν γερο άρχιερέα, στό δεκάτο έρδ-μο τόν βυζεις έφφονικά και άνεξηγητα, να εκφωνή έταν άτε-

λειωτο λόγο !.

— Είμαι βέβαιος γι' αυτό ; ρώτησε ο ποιητής.

— Διάβολε ! Άφου το διαβάσα..

— Έ, τότε πρόκειται περὶ «ποιητικής άδείας» φίλε μου.. Έν τφ μεταξ, άλλως τα δέν άπολλεύεται να σ' άνεβη και να αναθαύμα.

— Έστο.. Παρακάτω όμως, σην τέταρτο άσμα περιγράφεις μιιά έρωτική συνέντευξη ένος άξωματικού και μιιά άρμας κυμας τής τιμής Διηγισίας κι; συναντιώνται μέσα σ' ένα έρημικό κισσιό του κήπου κι' έξαφνα από αυτή τή στιγμή, ως τό τέλος του βιβλιου ούτως τούς άναφέρει πλέον καθόλου !.. Τους αφή εις μέσα στο κισσιό..

— Θαρρείς πώ; τούς έλημμόνητα ;.. ειπε πάλι ο Παρσεβάλ. Κάθε άλλο ! Οι έρωτευμένοι όμως, καθώς ξε ει, στο πρώτο τους ραντεβού εινε τρεμερα φλυαροί.. Γους αφητα λοιπόν κι' έγώ κλιισμένους μες στο κισσιό, για να τ' άκούω με την ήσυχία τους ! Εινε ζήτημα μάλιστα άν τελειωω άν άκομη την συζήτηή τους !.

⊖

ΑΝΕΜΩΝΕΣ ΣΤΟΝ ΑΝΕΜΟ

—Μην άλληλογραφίς όταν ειπαι θυμο ένος.

—Έχεις ος που έχει σινάρι βρισκει εβουλα στο γείτονά του άλεθρι.

— Η πρωή ή έρνασία αξίζει χρυσάφι.

—Γραψε ήσυχα τις επαιγουσες επιστολές σου.

—‘Η φιλια εινε μια άμπελλά που αναποδογούριζε όταν μάνη άσχημο καιρό.

Έλεις να χάσεις ένα βιβλίό ; Δάνεισέ το !.

Ναι... θυμούμαι... είχε χαμηλώσει τά μάτια της και δέν μου μιλούσε..